

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 óra 2 K 1 óra 2-50 K
 1 évre 24 K 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon 208

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Tizenkétezer hold papi föld a rokkant katonáknak.

Az egri főkáptalan tagjai tizenkétezer hold terjedelmű földet kihasítottak birtokaikból és ezt a nagy területű földet a hadirokkantak javára méltányos föltételek mellett áruba bocsátották. Az egyik birtokrész a hatezer magyar holdnyi Kőmpöc pusztá már gazdára is akadt: megvette a pest megyei Kiskunmajsza község, melynek határaitban terül el az egri káptalan földje.

Az érsek: Szmrécsányi Lajos a leégett Gyöngyös határában lévő négyezer holdas gyöngyösi püspöki birtokát elparcellázta a gyöngyösi és gyöngyösvideki kiszagdák és hadirokkantak között.

Ezt az utmutatást követte az egri főkáptalan, amikor elhatározta a káptalani birtokok egyik részének áruba bocsátását.

Efféle birtokeladások lebonyolítására létesítették az Altruista Bankot, amely azonban semmikép sem tudja beföldeni hivatását.

Az egri főkáptalan parcellázás céljára az Altruista Banknak ajánlotta fel a földet. Az altruista Bank megtette a maga ajánlatát, de ugyanakkor ajánlatot tett maga Kiskunmajsza községe, valamint a Szegedi Népbank is. A három ajánlat a következő volt.

Altruista Bank	4,500,000
Kiskunmajsza	5,000,000
Szegedi Népbank	5,000,000

A pest megyei birtokot hasonló hatálanul nagyobb összeget is elérhetett volna az egri főkáptalan, azonban a birtokeladást határozott föltételekhez kötötték. Kikötötték, hogy a birtokból az eddig bérbeadott 4600 holdat ugyanannak a 148 kiszagdának a kezén kell hagyni, aki eddig is bérelte. Ha pedig parcellázzák, vagy újra bérbeadják, elsősorban a rokkant katonáknak kell adni a földet bérbe vagy örökön egyaránt. A Szegedi Népbank, amely hatodfél milliót ajánlott a birtokért, elfogadta volna ezeket a föltételeket, ám a főkáptalan — amikor mellőzte az Altruista Bank ajánlatát — elutasította a szegedi bankot is és kiskunmajsza községnek adta el a birtokot kerek félmillióval olcsóbban.

Különc az egész ügyben az Altruista Bank szerepe, mely állami intézmény s mint a neve is mutatja, nem hasonlajszóra alapított vállalkozás, mégis a legtöbbet akar keresni a főkáptalan földjén. Fontos és örvendetes, hogy az önzellen

Egyes szám ára 8 fillér.

Statisztika és egyéb.

253 harctéri sír közül csak 5 a zsidóké.

Az „Új Nemzedék” most ismerteti dr. Dánér Béla munkáját (Új Magyarország felé. Bpest 1918.) Idézzük ezt a tanulságos részletet:

„Dánér könyvének utolsó, legkimerítőbb fejezetében a legégetőbb kérdést, a magyarországi zsidóság kérdését tárgyalja. Jól látja, hogy a magyarság és zsidóság legnagyobb ellentétét a zsidóság született forradalmi hajlama okozza, amelyek a magyarság nemzetfenntartó erejével szemben a belső örök szétszórását célozzák. Eszünkbe jutott Prohászka Ottokárnak egy nemi íben megjelent és nagy föltűnést kellett hirlapi cikke, amikor elolvastuk Dánér Béla két sötétebb megállapítását, — hogy a harctér kétfelétől háromszorosa a zsidóság. Hol van itt a statisztikai arány?! És mily könnyű győzelmet ígér egy legjobbjában megfoglyakozott nemzet, belső erőt ellen folytatott küzdelem! Különösen amikor az otthonmaradottak elvakult magyarsággal vezettetik magukat a zsidó pénzradikalizmus járószalagján.”

Weininger Otto — kit Dánér Béla előszeretettel idéz — megállta és ismerte fájának végzetes hibáit és nemzetbomlasztó tendenciáját. De vajjon mikor fogják megállni és megismereni

ezeket a zsidó harctéri sírokat, melyek közül csak 5 a zsidóké, mint a hadsereg hivatást. (Mit szólnak ehhez Steinherr és hívei? és mikor utánozzák ezt a zsidó nagybirtokosok??)

— Gazdák figyelmebe. Jó tudni, hogy miként kell a magyar földet katasztrális holdakká átszámítani, vagy megfordítva. A magyar holdak számát megszorozzuk 3-al és az eredményt elosztjuk 4-el, így a katasztrális holdak számát kapjuk. Például 100 magyar hold szorozva 3-al 300, ez elosztva 4-el 75. Vagyis 100 magyar hold egyenlő 75 katasztrális holddal.

Ha a katasztrális holdak számát megszorozzuk 4-el s az eredményt elosztjuk 3-al, így a magyar holdak számát kapjuk. Például: 75 kat. hold, szorozva 4-el 300, ez elosztva 3-al = 100. Vagyis 75 katasztrális hold egyenlő 100 magyar holddal.

Dr. Dánér Béla nek öles a szemé, nemes magyar erőtűs a lelke és igazak az írásai. Dánér Béla most is ki van a harctérben, ahol könyve legnagyobb részét írta. O a feltétellel is tanúságát szolgálja a meggyőződésének; mint tartalékos tüzérfőhadnagyot a parancsnok

sága legutóbb a Lipótrondre terjesztette föl. Erős veleérzéssel olvastuk a könyvét, és szeretnők, ha komoly gondolatai minél jobban beleássák magukat a magyar köztudatba.

R-I.

HIREK.

— Eljegyzés. László Irénkét eljegyezte Láng Lajos dv. fogalmi hiv. Lögrádról.

— Wekerle 48 vármegyét csinál. Politikai körökben érdeklődéssel várják a választó kerületek beosztásáról szóló javaslatot, de hír szerint Wekerle előbb a vármegyék új területi beosztását akarja elkészíttetni. Wekerle megbízásából több politikus már elkészült a javaslat tervezettel. A jövő hét folyamán fogják tárgyalás alá venni a tervezetet. Hatvanhárom vármegye helyett csak 48 lesz. Csanád és Csongrád, Sopron és Moson-Barcs és Esztergom, Brassó és Szobon vármegyéket egyesítik. Arva, Liptó, Turóc és Zólyom vármegyék területét összevonják. A négy vármegyéből kétötöt fognak alkotni. Szatmár vármegyét két megyére osztják. Szatmár és Nagykároly szék-hellyel. Bihar megyét kiegészítik Békés megyével. Ez esetben Békés megye teljesen megszűnik. A tervezet megvalósulása esetén kb. 3 és fél millió adminisztrációs költség szabadul fel évente. Egyidejűleg terülvettők a főispáni illetve állami birtokok megvalósulása miatt a főispáni karban hír szerint összel nagyobb változásokat terveznek. Kipróbált közigazgatási szakembereket állítanak a vármegyék élére, akiknek kiterjesztik hatáskörüket. Az állispáni karban a változás csak a közigazgatás államosítása után lesz.

— Költözik a városi faraktár. A városi közlelmzési ügyosztály által szervezett városi faraktár a jövő héten a Ponty épületbe költözik. Akiknek kiváltott fautalványuk van, azok a fat e héten okvetlen szállítassák el még a Budai nton levő raktárból.

— Halotásos. Kostyelic József vendéglős, 1. hó 26-án elhunyt. Temetése ma d. u. 6. órakor lesz a Kossuth utca 3. sz. gyászházból.

— Nyárlomlás. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelének székesfehérvári főja tegnapi délután a Latzkovits-tele vendéglő udvarán minden telken teiben fényesen sikerült műsoros nyárlomlást rendezett, amely 2000 K-t jövedelmezett a nemes céla.

Lapunk mai száma papiroshány miatt 2 oldal.

— **Városi közgyűlés.** Fehérvár, városi törvényhatóságának I. hó 29-én tartandó rendes havi közgyűlésének főbb pontjai: Tanács javaslata. dr. Saára Gyula polgármester ügyvédi gyakorlatából 10 évként nyugdíj jogosultság idejébe beszámítása iránt. — Polgármester jelentése Kereszty Sándor szikkasztás ügyében. Előadó: dr. Kisteleki Károly t. főügyész. — A tanács javaslata a közgyűlési iskolai tanítók 1918. évi beszerzési előlege tárgyában. A Szent István u. 5. sz. alatti ház megvétele a plebiána lak céljaira. — A városi tanács javaslata a Simentornyától Szabadbattyánig tervezett helyi érdekű vasutvonalnak szűkesfahérvári állomása leendő bekapcsolása ügyében. — A polgármester és tanács együttes jelentése a közlemezés érdekű ügyekről. — Tanács javaslata a háborús éveken kétszeresen számítása tárgyában. Tanács javaslata három tanítónak igazgatói tanítói cím megadása és jutalom megszavazása tárgyában. Zavaros Aladár dr. lb. főkapitány, mint állandó főkapitányhelyettesnek évi 1500 kor. személyi pótlék megszavazása. — A belügyminiszter jóváhagyta a közgy. alkalmazottak személyi és korpólléka után az 1918. évre megszavazott háborús segélyre vonatkozó közgyűlési határozatot. — A belügyminiszter jóváhagyta az egyes nem szoros értelemben vett közgy. alkalmazottak 1918. évi háborús segélyre vonatkozó közgy. határozatát. A belügyminiszter jóváhagyta azon közgy. alkalmazottak harmadik háborús segélyére vonatkozó közgyűlési határozatot, akik 1919. évi november 1. után háborús segélyre igényt adó tényleges alkalmazással járó illetményük élvezetében. — A belügyminiszter jóváhagyta a nyug. közgy. alkalmazottak és azok árvaínak második háborús segélyre vonatkozó közgy. határozatát és kiutalta az azok fedezetéhez szükséges állami hozzájárulást. — A városi közgy. alkalmazottak és a közgy. tanítók városi pótlék illetve háborús segély ügye. — A nem szoros értelemben vett közgy. alkalmazottak 1918. évi túlbeszérezés iránti kérése. — A tanács javaslata a közgy. tanítók 1918. évi beszerzési előlege tárgyában. — A tisztviselők helyzetének gyors segeztése.

— **Meghívó.** A Szociális Missió Társulat Velencei-nyéki szervezete háborús segélyalapja javára 1918. szept. 1-én délután fél 4 órakor az irtalmas növekedés zárójelében a szociális iskolatermeiben jótékony célú hangversenyt, vásárt és szimfoniát rendez. Belépti díj 6 fillér, a szimfoniára 2 K, a hangversenyre 5 K. Felülvezetések kérésével nyugtázzanak. A vásárra szánt tárgyakat, úgymint: befőttes-élelmiszert, gyümölcsöt, dísz tárgyakat, kézimunkákat kéri az Elnökség aug. 27—31-ig. délután 6 óráig a zárdába küldeni. Szegyeink nevében hálás szívvel fogadjunk bármily csekélységgel.

— **Betörőhajsza.** Szombaton éjszaka a rendőrség, és a Piroscsalmá utca lakói egy betörőt fogtak el. A Gyümölcs utca környékén a múlt napokban egész sor betörést, lopást követett el egy Kovács István nevű vérescsai illetőségű ember, aki a 10. huszárezredtől még ez év áprilisában megszökött, és azóta betöré-

sekből, lopásokból élt. Szombat éjjel ismét operálni akart a Piroscsalmá utcában, a zajra figyelmessé lett lakók észrevették, hogy tolvaj jár az udvarban, mire Kovács menekülni akart. Többen eldöztübe vették, sőt négyeszer utána is löttek. A lövések zajára sok ember futott ki az utcára, kik szintén üldözőbe vették a tolvajt és hosszas hajszá után el is fogták. Kovács a rendőrségen beismerte, hogy Ördög Mihályné, Pintér Józsefné, Resch Tamásné, Hülik Ferencné helybéli lakosok kárára ruhákat, baromfiakat, nyulakat lopott és azt várja, hogy azokat Harkányi Mihályné Simor utcai kávéfőzőnek adta el. A szökött lószárt átadják a katonai hatóságoknak, Harkányiné ellen pedig foyaimatba telték az eljárás.

— **Árdragítók.** Rédi Mártonné és Rada Istvánné Maroshegyi lakosok több száz kenyert halmoztak össze és az összeharcsolt kenyereket Fischer Zsigmond polgármesternek átadják a katonai hatóságok. Fischer a 76 filléres maximál ár helyett 100 fillért kért adta el a kenyereket. Redit és Radánét 10—10 napi elzárásra és 400—400 kor. pénzbírságra ítélte dr. Zavaros. Az ítélet jogerős. — Czifrus Istvánné zászkirályos 15. sz. a. lakos hatósági engedély nélkül árult rozslisztből készült u. n. léstől. Ezért 150 K pénzbírságot kapott.

— **Veszedelemes csavargó.** Dozmonkos János szöcsi illetőségű egyén Fehérváron csavargott és több mezőrendőri lopást követett el. Ezért 6 dr. Zavaros összesen 50 napi elzárásra ítélte és kitiltotta Fehérvárról.

— **Közhős ellen kitüntető bevált báziszer** a Störk-pasztila. Egy doboz ára 150 korona. Kapható: Szűcs Róbert Károly királyi téri gyógyszerárterében. — Tégelyben adandó szerekhez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni.

Székhérvár szab. krr. városi polgármesteri irod.

1918. sz.

Hatósági hirdetés

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 110050 1918. XIII. fő. l. u. o. számú rendelettel a városi közönségre által ismétendő tudomásulvétel végett közzéteszem.

Székhérvár, 1918. augusztus 22.

Dr. Saára Gyula polgármester.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A ser éshizálás feltételei tárgyában folyó évi június hó 18-án 105.600 sz. alatt kért rendelet: II. fejezetében foglaltak kiegészítéséül a közszükségleti cseleket szolgáló hivatások biztosítása érdekében az O. K. H. vezető miniszter urral egyetértőleg elrendelem, hogy mindazok, akik a házi és gazdasági szükségletre hatósági engedély alapján hízálható mennyiségben felül darabonként 35 kg. nál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat folyó évi szeptember hó 20-ig az Országos Sertésforgalmi Iroda útján közszükségleti célra hízálásra vagy sovány állapotban leendő megvételre felajánlani.

Ez a kötelezettség nem terjed ki az igazoltan tenyésztési célokra szolgáló sertésállományra, mely azonban nem lehet nagyobb, mint amennyit az egyes gazdaságok tenyésztési célra eddig is rendszeresen tartottak.

A hízálásra vagy vételre vonatkozó felajánlások az Országos Sertésforgalmi Iroda helyi képviselőihez (bizományosaihoz) vagy a közgy. előjárásához (városi polgármesterhez) intézendők. A közgy. és városi hatóságok ezen bejelentéseket tartoznak haladéktalanul továbbítani az Országos Sertésforgalmi Iroda illetékes bizományosához.

Aki a jelen rendeletben előírt kötelező felajánlást a jelzett határidőig elmulasztja a 2592 1918. M. E. sz. rendelet 6 §-a értelmében kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azon sertések tekintetében, amelyekre nézve a kihágást elkövették, elkobásnak van helye. A rendőri büntető eljárás során elkobandó sertések értékeinek egy ötöde a feljelentőt illeti, többi része pedig a felmerült költségek levonásával a Hadirokkantak segély alapja javára fordítandó.

Utasítom, hogy jelen rendeletet alárendelt hatóságai útján is a legszélesebb körben ismeresse.

Budapest, 1918. augusztus 13.

A miniszter helyett:

Olvashatlan Paláris s. k. államtitkár.

Pályázati hirdetés.

Az Országos Hadigondozó Hivatal az Országos Katolikus Szövetségnek Lövdház-utcai hadiárva házában 3-12 éves fiú és leány hadiárva számára 40 ingyenes helyre pályázatot hirdet.

Az intézetben elhelyezett hadiárva megvételre iskolai oktatásban vagy valamely mesterségre való kitanítgatásban részesülnek. A feltételek felszerelt körvnyeket legkésőbb augusztus 31-ig kell az Országos Katolikus Szövetséghez (IV. Ferenciek tere 7., III. lépcső I. 8.) benyújtani. A felvételi feltételek alulírott Népirodában megtalálhatók.

Székesfehérvár, 1918. aug. 23.

Fejérmegyei és Székesfehérvári városi Hadigondozó Népiroda igazgatója.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy jó karban levő szürke, katonai öltöny eladó: özv. Horváthnéél; Palotai ut. 10. sz. alatt. Ugyanott három darab fin télikabát eladó.

A 97-es Grossmenage vesz nagyobb mennyiségben aszalt szilval. Ajánlatok 97-es Grossmenage galóságai laktanya Buda ut. küllendők.

Lakást keresek egy kisebb tagu család részére november 1-re vagy azonnalra. Cím: a kiadóba kérek.

Egy önkéntes felöltő jutányosan eladó. Medgyessy Sámor u. 29.

Csinos butorozott szoba keresték a honvéd kaszárnya közelében. Ajánlatokat „Sz. Gy.” jellegre a kiadóhivatalba küldendők.

Egy jó cserépkályha eladó Kossuth-utca 6. az emeleten. Tudakozódni lehet Felsőkirálysor 20.

Eladó a Demkóhegyen egy 4. oktályos és egy 8. oktályos szőlő, továbbá egy holdas szántóföld. Bővebb felvilágosítást lehet nyerni: Széchenyi utca 2. II. em. 9. Ugyanott 160 kéve zsúpp is eladó.

Egy írósztal megvételre keres. Fejes gépgyár Deák Ferenc u.

Gyár-utca 16. számú ház szép udvarral és kerttel eladó. Tudakozódni lehet Vilmos császár-tér 4. szám alatt az ügyvédi irodában.

Méz, csemegezőllő, dinnye, őszibarackot, káposztát, uborkát, ugyszinté más főzélék-féléket nagy tételekben megvesz Bogay Vörösmarty-tér 2. szám.

Női szabószághoz kézi és tanulóanyagokat felvesz Pajorné Nagy-Sándor u. 11.

Tapétás mester

ki Budapesten 25 évig folytatta mesterségét jelenleg Székesfehérvárra

át helyezte lakását (ideiglenesen - Királykut-u. 1.)

kéri a nagyérdemű közönségnek pártfogását. Tapéta minták megtekinthetők. Címe: november 1-től Almássytelep 1-ső utca 7. ház. (Saját ház.)

Levélbeli megkeresésre azonnal jövök. Kiváló tisztelettel

HEGYI JÓZSEF.

Alánia-színház

Hétfőn és kedden

augusztus 26- és 27-én

Heti legs legújabb filmje.

„Két óra aran”

drama 5 felvonásban.

Szerdán és csütörtökön

augusztus 28 és 29-én

A második feleség

irodai filmregény 5 felvonásban.

Rendes helyárak.

Alpolló-színház.

Hétfőn és kedden

augusztus 26. és 27. én

A legpoetikusabb filmattrakció

Mennyei narancsok

(Mese a boldogságról)

Filmköltemény 5 felvonásban

KIEGÉSZÍTŐ MŰSOR!

LEGKÖZELÉBB:

KISÉRTETEK

Ibsen világhírű drámája.